



## Peuterpuberteit?

De overgang van baby tot peuter is een fase met veel veranderingen. Een peuter kan veel meer en krijgt een eigen willetje. Als ouder komt u weer voor nieuwe uitdagingen te staan. In deze nieuwsbrief gaan wij dieper op dit onderwerp in. Daarnaast presenteren we u met plezier de nieuwste onderzoeksresultaten van het Generaties<sup>2</sup> onderzoek.

**Veel leesplezier!**

### Boos!

Het is een lief jongetje met een vrolijke kijk op de wereld. Hij houdt van fietsen op zijn driewieler en kijken naar 'grijpers en gravers'. Hij houdt meestal van badden, spelen met bootjes en badkrijtjes, maar soms niet. Dat hij af en toe niet in bad wil, moet blijkbaar heel duidelijk worden gemaakt. *ik wil niet in bad!*

Iedereen wordt luidkeels op de hoogte gebracht van het onmenselijke plan om in bad te gaan. Hij stampet met de voeten op de grond en gaat dramatisch op de grond liggen. Gelukkig klaart de lucht vaak snel en zegt hij nog even "ik was net echt boos hè mam!".

Emotionele uitbarstingen van boosheid of frustratie komen regelmatig voor bij jonge kinderen. Voor ouders kan het een grote uitdaging zijn een driftbui te voorkomen, maar zeker ook om te stoppen als ze eenmaal zijn begonnen. Driftbuien kunnen gepaard gaan met veel geluid. Amerikaanse onderzoekers (Green, Whitney, & Potegal, 2011) hebben onderzocht of je aan de geluiden die een kind maakt tijdens een driftbui

*kun je aan een driftbui horen of je kind verdrietig of boos is?*

kan herkennen of het kind verdrietig of boos is. Bij 13 kinderen van 2 en 3 jaar oud, die regelmatig een driftbui hadden werden

opnamen gemaakt. In totaal werden 24 driftbuien opgenomen. Elke driftbui bestaat uit meerdere geluiden, deze geluiden werden geclassificeerd als gillen, schreeuwen, huilen, jammeren en lichte opwinding (fuss). De frequenties van de geluiden werden ook onderzocht. Uit het onderzoek blijkt dat driftbuien die uit boosheid voortkomen, net als bij volwassenen vaak veel energie bevatten en met name uit hoge tonen bestaan. Bij verdriet worden juist meer de geluiden gebruikt die lager van toon zijn, zoals jammeren.

## Nieuwsbrief

Volgens de onderzoekers is er wel een verschil tussen volwassenen en kinderen. De volwassenen maken bij boosheid vaak korte zinnen, terwijl deze kinderen relatief juist lange uithalen maken bij schreeuwen en gillen. De studie maakt deel uit van een groter nog lopend onderzoek naar hoe kinderen omgaan met emoties. Hoewel het onderzoek nog niet toe te passen is op de praktijk, zal ik bij een volgende driftbui van mijn zontje toch ook eens luisteren naar welke geluiden hij nu precies maakt. Misschien wordt daardoor de driftbui nog een beetje interessant om naar te luisteren.

Green, J. A., Whitney, P. G., & Potegal, M. (2011). Screaming, yelling, whining, and crying: categorical and intensity differences in vocal expressions of anger and sadness in children's tantrums. *Emotion*, 11(5), 1124-1133.



### Weetje...

De gemiddelde leeftijd van alle kinderen binnen ons onderzoek is op dit moment ongeveer 2 jaar en 4 maanden. Voor veel ouders zal het thema van deze nieuwsbrief misschien herkenbaar zijn omdat hun eerste kinderen middenin de peuterperiode zitten.



## Winnaar leukste geboortekaartje

Voor het derde kwartaal van 2013 hebben we gekozen voor het kaartje van Jackson. De vader van Jackson komt uit Australië en zijn moeder uit België. Omdat Jackson in Amsterdam is geboren hebben zijn ouders gekozen voor een typisch Amsterdams ontwerp; een hele rij grachtenpandjes. Het Generaties<sup>2</sup> team vond dit kaartje erg vrolijk en origineel! Van harte gefeliciteerd met de tegoedbon van Prénatal t.w.v. €50,-.



### Weetje...

Jaarlijks wordt er in de media een lijst van meest populaire babynamen van Nederland gepubliceerd. De afgelopen drie jaar waren de populairste meisjesnamen in Nederland Tess, Emma en Sophie. De populairste jongensnamen waren Sem, Daan en Bram.

Wij vroegen ons af wat de meest populaire namen binnen het Generaties<sup>2</sup> onderzoek zijn. Verrassend was dat er in de Generaties<sup>2</sup> top drie andere namen voorkwamen dan in de landelijke top 3!

#### Meisjes:

1. Saar
2. Julia
3. Noa

#### Jongens:

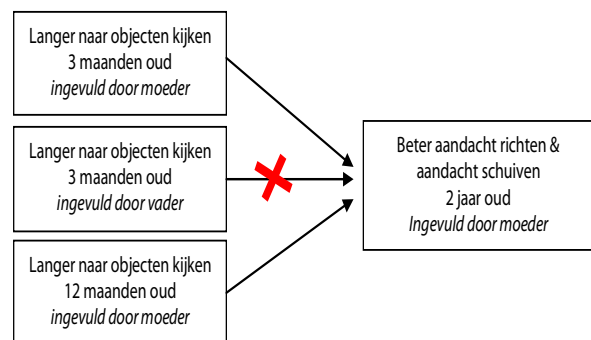
1. Tygo
2. Finn
3. Ruben

bron: [www.svb.nl](http://www.svb.nl)

## Aandacht

Hoe lang een kind in de vroege kindertijd naar objecten, zoals speelgoed kijkt, is volgens onderzoekers belangrijk voor de ontwikkeling van de aandacht die kinderen in de peutertijd kunnen opbrengen. Het opbrengen van aandacht voor activiteiten zoals spelen en luisteren hoort bij het aandachtssysteem. Onderdelen van het

aandachtssysteem zijn onder andere dat kinderen hun aandacht kunnen verschuiven tussen verschillende spellen, maar ook hun aandacht kunnen richten op één spel. Het kunnen richten van aandacht en verschuiven van aandacht, is in onderzoek belangrijk gebleken voor onder andere probleemgedrag van kinderen. Hoe beter kinderen hun aandacht kunnen richten en verschuiven, hoe minder probleemgedrag ze lieten zien. Ook bij Generaties<sup>2</sup> doen we onderzoek naar aandacht bij baby's en peuters. We hebben toen de kinderen 3 maanden en 12 maanden oud waren aan moeders gevraagd of zij konden aangeven hoeveel haar kind naar objecten keek. Op de leeftijd van 3 maanden vroegen we dit ook aan de vader. Wanneer de kinderen 2 jaar waren *Een verband hebben we gevraagd tussen aandacht en of moeders wilden probleemgedrag aangeven in welke mate ze dachten dat haar kind de aandacht kon richten op activiteiten en de aandacht kon verschuiven tussen activiteiten. Onderstaand figuur laat de relatie tussen de onderdelen van het aandachtssysteem zien in de baby- en peutertijd.*



Ons onderzoek lijkt te laten zien dat er een verband was tussen het kijken naar objecten wanneer kinderen 3 maanden en 12 maanden zijn en het aandacht richten en verschuiven wanneer kinderen 2 jaar zijn. Interessant om te *Vaders beoordelen hun baby's anders dan moeders* zien is dat de manier waarop vaders hun 3 maanden oude baby beoordelen anders is dan hoe de moeder het kind ziet. Het rode kruis laat zien dat er geen relatie was tussen hoe vaders het kijken naar objecten op 3 maanden beoordeelden en aandacht richten en schuiven



in de peutertijd beoordeeld door moeders. Daarnaast bleek dat de relaties tussen het kijken naar objecten in de babytijd en de aandacht in de peutertijd niet heel sterk waren. Dit betekent dat er ook andere factoren een rol spelen. Het Generaties<sup>2</sup>-team is druk bezig te ontdekken welke factoren allemaal een rol spelen bij de ontwikkeling van het aandacht richten en aandacht verschuiven van peuters. Dankzij uw deelname komen we stukje bij beetje meer te weten!

Putnam, S. P., Gartstein, M. A., & Rothbart, M. K. (2006). Measurement of fine-grained aspects of toddler temperament: The Early Childhood Behavior Questionnaire. *Infant Behavior and Development*, 29(3), 386-401.

Eisenberg, N., Zhou, Q., Spinrad, T. L., Valiente, C., Fabes, R. A., & Liew, J. (2005). Relations Among Positive Parenting, Children's Effortful Control, and Externalizing Problems: A Three-Wave Longitudinal Study. *Child development*, 76(5), 1055-1071.

### **Winnaar Prénatalbon €500,-**

Simone Duin en haar zoontje Brenden zijn dit half jaar de gelukkige winnaars van de Prénatalbon. Simone was erg verrast maar vooral heel blij toen ze het goede nieuws hoorde. Van het geld wil Simone een mooi cadeau voor Brenden



gaan kopen wanneer hij straks zijn eerste verjaardag viert. Ook wil ze het geld gebruiken voor wat nieuwe kleertjes en uiteindelijk, als hij groot genoeg is, voor een nieuw bed.

### **Weetje...**

Sinds januari 2009 hebben in totaal al 2300 vrouwen zich aangemeld voor het Generaties<sup>2</sup> onderzoek. Het 1e Generaties<sup>2</sup> kindje werd geboren in juni 2009 en in januari 2014 kwam onze jongste deelnemer ter wereld.

### **Studenten 2013-2014**



Ook dit jaar is er naast het vaste Generaties<sup>2</sup> team weer een groep studenten actief bij het Generaties<sup>2</sup> onderzoek. Deze studenten (vlnr: Priscilla, Merel, Eline en Marscha; niet op foto: Bibiënne, Bram, Marjolein en Shirley) ondersteunen het Generaties<sup>2</sup> team bij allerlei werkzaamheden. Het kan dus best zijn dat u een keer één van deze studenten op bezoek of aan de telefoon krijgt!

### **Verhuizen?**

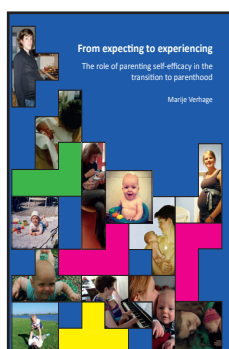
Als u gaat verhuizen, vinden wij het erg fijn als u uw nieuwe adresgegevens aan ons doorgeeft. Dit kunt u doen via [info@generaties2.nl](mailto:info@generaties2.nl) of telefonisch via nummer 020-5989023. Zo kunnen wij u gemakkelijk de nieuwe vragenlijsten toesturen.





### Nieuwste onderzoeksresultaten

Ook in deze editie van de nieuwsbrief kunnen we jullie weer nieuwe resultaten van het Generaties<sup>2</sup> onderzoek presenteren. Marije Verhage promoveerde in december als eerste onderzoeker bij Generaties<sup>2</sup>. Als onderdeel van haar promotie deed zij een test van het vertrouwen in jezelf als moeder. Hieronder kunt u lezen wat deze test ons heeft geleerd.



#### Een test van het vertrouwen in jezelf als moeder

Zoals ook in de vorige nieuwsbrief stond, kunnen karaktereigenschappen van baby's veel verschillen en voor uitdagingen zorgen bij ouders. Zo huilt bijvoorbeeld de ene baby meer dan de andere en laten sommige baby's zich ook makkelijker troosten dan andere baby's. Wij waren benieuwd naar de invloed van deze verschillen in karakter op het vertrouwen in jezelf als ouder. Dit onderzochten we al tijdens de zwangerschap door middel van een test waarin aanstaande moeders werd gevraagd op een computer verschillende baby's te troosten. Aan de test namen 151 zwangere vrouwen deel. Het bleek dat het vertrouwen van de deelnemers al hoog was aan het begin. Door succes met troosten steeg het vertrouwen nog een beetje verder. Als troosten niet lukte, werden deelnemers toch wat minder zelfverzekerd. Niet iedereen reageerde echter even sterk. Deze daling in het vertrouwen in zichzelf als ouder na de moeilijke baby bleek

*Wat voor invloed hebben de verschillen in karakter van de baby op de ouder?*

ook nog samen te hangen met hoe vervelend de vrouwen het huilen vonden klinken: het vertrouwen van de vrouwen die het huilen vervelender vonden, daalde harder dan het vertrouwen van de vrouwen die het huilen minder vervelend vonden. Er zijn dus al verschillen in het vertrouwen van vrouwen in zichzelf als ouder vóór de geboorte van hun eerste kind.



Dit is goed om te weten, want op die manier kunnen we in de toekomst misschien ook al voor de geboorte helpen als zwangere vrouwen erg onzeker zijn

over het opvoeden van hun kind. Om dat te kunnen bereiken, is eerst nog wel extra onderzoek nodig, zodat we precies kunnen bepalen welke aanstaande ouders die hulp het beste kunnen gebruiken.

Verhage, M.L., Oosterman, M. & Schuengel, C. (2013). Parenting Self-Efficacy is Associated with Cry Perception, Not Autonomic Responses, during a Cry Response Task. *Parenting: Science and Practice*, 13 (4), 253-265.

#### Weetje...

Van alle geboren kinderen in het Generaties<sup>2</sup> onderzoek is 50,7% jongen en 49,3 % meisje.

In de totale Nederlandse bevolking ligt bij de geboorte het percentage jongens ook iets hoger dan het percentage meisjes.

#### Contactgegevens

Voor vragen, opmerkingen of adreswijzigingen kunt u ons bellen of e-mailen:  
020-598 3865  
info@generaties2.nl

